

МИРОСЛАВ БЈЕЛИК

И КАДА НЕ БИХ БИО

*Каква дру̀га уло̀га до ли промена т̄е пожурује?
(... t'azko mi prekladat' Rilkeho, ej !!!)*

Rajner Marija Rilke

Ak in uloha nez premena t'a suri?

Rainer Maria Rilke

Нимало случајно као мото овог мог кратког приказа изабраних и на српски језик преведених песама Мирослава Бјелика сам изабрао стих Рилкеа који је и сам аутор употребио у првој књизи романа Венецијански диптих *Стварности*. Зашто? Јер у великој мери дефинише Бјеликову медитативну лирику и филозофски настројеног аутора који овај наш свет и живот поима и осећа као сталну промену. Као властити животни и песнички усуд и крст – *Panta rei!*

Као песник детитовао је 2003. године збирком песама *Време је тихи гласник мисли* а две године касније излази му књига песама *Случајни покрећу по наклоњеној равни*, које чине нераскидиву двојност а из којих је и направљен избор и превод за српског читаоца.

Песме у овим двома збиркама настајале су у дужем временском периоду – као изузетно племенито вино – и из њих *управо зрачи љубав ка мудрости и поезији, ка чудесној магичности нашег на први поглед сивог и ужурбаног свећа...* (Штефан Моравчик). Бјеликова медитативност и лиричност дубоко упијају и још дубље се труде да схвате и, барем делимично, да дефинишу овај наш често хаотичан свет и модеран начин живота, притом се ослањајући на традицију хришћанске и класичне филозофије.

У есеју *Поезија и филозофија* мисли сам аутор признаје да данас више нико не може да крочи у свей̄ поезије сувом но̄гом, свака мисао и сваки с̄тих су везани у кон̄тексту већ изговорено̄ и мислеће̄.

Да, то је можда истина, а можда и није, јер нам песник Бјелик у овом избору његове поезије нуди прегршт сјајних стихова.

Желели бисмо да верујемо да ће својим филигранским и контемплативним стиховима Мирослав Бјелик привући пажњу бројних љубитеља лепе и добре речи.

Марџин ПРЕБУБИЛА

И КАДА НЕ БИХ БИО

*И када не бих био
Били би свей̄ и њи*

*Можда би њи се учинило
да се не̄де у блиском сазвежђу*

још нисам родио

У ВОЗУ

*Самоћа
Има свој необичан
риџам
Као с̄тих
без риме*

*Прејун
воз мисли
без ѝруџе
Као ѡсма
без самоће*

КАП

„Бесмислени потоци крви прекривају земљу”
В. Б. Јејтс

*Хиљадиџи део грама
на цвеџу
издржаће
џридесеџи џири џрилиона молекула
Неџојмџиво!*

А џџа ми?

*Издржимо ли
барем малу каџи
сџрадања
без бесмисленоџ
крвоџролића?*

ИМПРЕСИЈА

*Иџра живоџа и иџра смрџи
Хиџеронимус Боџ
џали себи џрсџе
(Да ли су уџљени и хлорофил?)*

*Хиџеронимус Боџ
Пољубац на џаркеџу
Окамеџен*

А лав џада у даљину

ГЕРНИКА 2003

War is not the Answer...
(Рат није решење...)

*Пикасову Гернику
џрекрива већ у Њујорку
џлава завеса УН
Свеџи без раџова?*

Гилгамешову шкрињцу
чувају наводно у Уруку
п̄ред лажљивим свейом
Сумери без мира?

Данас је Вавилон у Ираку
сручен у п̄есак
п̄ещчаника
Изгубљеног времена?

Ко изнова искушава
на руинама:
„Пођимо, изградимо град и кулу,
којој ће врх досезати до небеса...”?

Да ли ће у Конгресној библиотеци
кроз п̄ећ хиљада година
наћи још глину из Ниниве?

Ништа није непроменљиво...

СОНЕТ ЗА ОРФЕЈА

Јосипу Бродском

Не знам, Маестро непознатог, да ли с̄ије с̄ипајали п̄ред
релефом
Орфеја, Еуридике и бога посланица, крепања, назовец̄ипаја
даљина,

Ако нис̄ије, онда вам се снило, да иде̄ије за некаквим циљем,
п̄рап̄иш̄ије „нематеријално дрвеће, мостове над празнином”,
али у духу се освр̄е̄ије

Освр̄е̄мо се, „кроз деведесет година”,
за оним који п̄рејевава мишове,
који ша̄иће из невидљиве даљине:
„Не преобрати се, јер ћу ти занавек отићи”
а заједно знамо: Смрт̄и своје не враћа у живо̄и,
јер су у њој укоренени више п̄амо, нег̄о овде

*Тако смо њо видели Рилке и ја:
„Била је као косе распуштена
упијена као кише од јуче
раздана као стоструки залог.*

Била је већ корење.”

*Орфеј ће се ипак преобрати́ти, ојет́и и изнова
И Хермес, бо́г зласник и вечна Еуридика!*

ЧОВЕК МОСТ

„Био сам тврд и хладан, био сам мост,
лежао сам преко једног понора. С ове стране били су ми забушени
ножни прсти, с оне стране руке, чврсто сам се зарио у дробљиву
иловачу...

Тако сам лежао и чекао – морао сам чекати. Ниједан мост,
једанпут подигнут, не може престати бити мост, а да се не сруши...”
Франц Кафка

*Хи́ео сам уна́пред да кажем
да мос́и не мора да буде од з́вожђа
и најразлич́ијије́ материјала,
али мос́и може би́ти и обичан човек од кос́и, меса
Човек је најо́кон мос́и и њу́и
њо ко́јем ће незнани хода́ти не́прест́ано
Једном ће би́ти довр́цена мисија
наце́г живо́г Сунца
А ци́та ће Човек мос́и – Франц Кафка?
Нас́ианио се у њихом њодземљу реално́г све́та
Труд а́сурдан и несхва́љив?
И човек и мос́и ће се временом уру́ши́ти
Но, за обичан људски корак
њу́и није узалудан*

Превео са словачког
Мар́ин Пребу́ила